Dit nummer bestaat uit 8 bladzijden.

55e jaar. — Nr 96-97. Vrijdag, 14 Augustus 1908.

DE POSTRIJDER DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in te Tongeren bij V. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De POSTRIJDER verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever. Groote Markt, te Tongeren.

Abonnement :

Drie maal per week : 6 fr. per jaar
Twee » 5 »
Een » 4 »

Een blad afzonderlijk 10 centiemen

De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen : 15 centiemen per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad 1 frank den drukregel.

EERSTE BLAD.

TONGEREN, DEN 14 AUGUSTUS 1908.

Dwaasheden van goddeloozen

Er zijn menschen die de Julizon in vollen middag, te midden van een helderblauwen hemel, zouden loochenen, als ze in hunne voorstellingen niet overeenkwam. Zonder de wezenlijkheid, de feiten te raadplegen, hebben ze zekere principen aangenomen, en tegen weer en wind in moeten die waar zijn. Al wat er niet mee overeenkomt, is en moet zinsbedrog of dwaling zijn.

Wat zij willen, dat is waarheid en daarmee is de zaak klaar; al 't andere wordt weggecijferd, geloochend en van kant gezet, al ware het de duidelijkheid zelve.

Hebt gij, bij de minste tegenkanting of berisping, een kittelig mensch nog niet hooren zeggen : « Ik doe wat ik wil, ik ga waar het mij belieft, ik mank wat mij behaagt, enz. » Een zedenpreeker of moralist zal die doenwijze laken, ze aanzien als eigenzinnigheid en bijgevolg besluiten dat de mensch die zoo spreekt, met gebreken is behebt. Een philosoof zal in die woorden bewijs vinden dat de mensch zijne vrijheid van handelen vaststelt en, bijgevolg, er uit besluiten dat hij een vrijen wil heeft. En dat standpunt is het onze; dat willen wij met den vinger doen tasten.

Gij zelf, lezers, ondervraagt eens uw geweten. Gevoelt gij de trillingen niet van uwe vrije ziel ? Gij kunt uw blad neerleggen, als ge wilt ; ge kunt uwe lezing voortzetten of onderbreken, gelijk het u behaagt ; ge kunt opstaan en wandelen gaan, of blijven zitten indien het u lust.

Is er nu toch iets klaarder, duidelijker, tastbaarder dan uw vrije wil? Is hij zoo zeker niet als de middagzon die boven uw hoofd brandt ?

Welnu, de vrije wil van den mensch wordt geloochend door de goddeloozen, door al de socialisten en het meerendeel der geuzen.

Zij hebben in den grond van hun hart — wellicht omdat zij beefden voor zijne rechtveerdigheid — met razernij gezegd : « Er is geen God, geen hemel, geen toekomstig leven ! » En verder hebben zij bevestigd : « De mensch heeft geene ziel » Zij konden immers voor haar bestaan geene voldoende reden meer vinden om uit te leggen vanwaar ze kon vandaan komen. Eene onstoffelijke ziel staat niet af van de stof. Immers, niemand kan geven wat hij niet en heeft.

Zoo voortgaande, konden zij geen plaats vinden voor een vrijen wil en dan riepen ze krasuit : « De mensch handelt niet vrij ! »

Hoort hun oenkel, Hæckel in zijne « Wereldraadsels », eerste kap.) :

« Het zevende en laatste wereldraadsel, de vrijheid van den wil, is het voorwerp niet van eene critische, wetenschappelijke verklaring, daar zij als rein dogma, slechts op dwaling berust en in de wezenlijkheid volstrekt niet bestaat. »

Zoudt ge niet omvallen bij zoo 'n verregaande vrijpostigheid ? Is het niet volkomen dwaas iets te loochenen dat wij in ons binnenste, in ons geweten, zoo klaar, zoo duidelijk, zoo zeker vaststellen ?

Doch ziet, hun stelsel liet het hun niet toe : Als de mensch niets is dan stof, dan kan hij niet vrij zijn en weg daarmee, hoe luid het geweten ook moge schreeuwen : « En toch, heeren, fameuze philosofen, toch bestaat de vrije wil. »

Daar juist ligt de straf der goddeloozen, dat zij in de grootste ongerijmdheid moeten vallen, van het oogenblik dat zij, den godsdienst loochende, den minsten uitleg willen geven aan de feiten die ons omringen, en waaraan de menschelijke geest eene oplossing, reden en oorzaak zoekt.

Alles wordt dof en duister buiten den godsdienst.

Sportoefeningen.

De sportoefeningen voeden bij de jeugd de liefde tot de opene lucht, de sterkte der spieren en den vroolijken aard. Men moet van sportoefeningen veel houden, en gelukkiglijk houden wij er veel van. Maar zullen wij er wel altijd partijganger van blijven ? De jeugd is verzot op [illegible] en op ongewone [illegible] zaken ; men zou dus kunnen vreezen dat zij zich eindelijk met die eenzelvige rijwiel-, loop- en peerdenwedrennen verveelt.

Zekere liefhebbers, die niets meer duchten dan eentonigheid, hebben zich het hoofd gebroken om deze dagelijksche vermakelijkheden [illegible] aantrekkelijkheid bij te zetten. De sportoefeningen hebben bij hen een zeker vindingsvermogen ontwikkeld, dat immer de belangstelling zal aanwakkeren.

Niets eenvoudiger dan een rijwielwedstrijd, [illegible]. De renners hebben slechts hunne aandacht op het terrein te vestigen en maar te [illegible], zoo snel zij geven kunnen. Men ziet hen voorbijvliegen, met gebogen lichaam, het oog strak vooruit [illegible], dat er niet sneller dan zij voortvliegt.

Dat is te eenvoudig.

Eischen wij van hen dat zij in de linkerhand een ei ongeschonden tot den eindpaal geraken.

Het komt er eerst op aan een goede wielrijder te zijn en volledig de bestiering van zijn rijwiel te bezitten. Maar vooral dient de aandacht verdeeld te worden tusschen 't geen men in de hand houdt en hetgene waar men opzit en ook [illegible] men voor zich heeft.

Het ei wil altijd vallen, het rijwiel zig-zags maken en de kanten van den weg zouden zeer welkom wezen, dat gij kapotslet, gij, uw rijwiel en het ei.

Indien gij uw aandacht alleen aan 't ei schenkt, wordt uw rijwiel zeer moedwillig, doet gij het tegendeel, dan is een eierkoek onvermijdelijk. En wanneer de eigenaardigheid op uw aangezicht te lezen staat, dan zal het gelach der omstaanders u zoodanig van uw stuk brengen, dat gij met den neus in den eierkoek terecht komt. De vereeniging van ei en rijwiel mag wel eene schoone uitvinding heeten.

Een andere sport, die ook veel lachlust verwekt, is de ineensmelting van twee wedstrijden, die onderéén eene schoone tegenstelling zijn. De wielrijders vertrekken en aan de andere zijde der plaats zijn hun jufvrouwen behulpzaam om ten spoedigste hunne beenen in een zak te steken.

Dan doorloopen de mededingers den reeds afgelegden weg terug, maar in welken staat, met welke gebaren en logheid. En hoe traag ! Deze renners, zoo lenig en zenuwachtig, bewegen zich hopeloos, als mismaakte krukkenspringers. Hunne beenen, daareven nog zoo vlug, zijn nu in inpakkijswaad gevangen. De hazen zijn in schildpadden veranderd.

De jonge meisjes zijn niet aan zulke grappige wederwaardigheden onderworpen. Zij worden van zulke onbevallige vallen niet blootgesteld. Men heeft voor hen eene sierlijke oefening uitgevonden. De mededingsters springen op een rijwiel en bereiken een schotel waar getallen op een blad papier geschreven zijn. Zij stappen er af, werken zoo gauw mogelijk de opgevraagde optellingen uit, zetten zich weer op den zadel en keeren terug. De overwinning behoort aan de rijdster, die snelheid en bekwaamheid paart. Eerste prijs van wielrijden en rekenen bijeen : Mejufvrouw X !

Tusschen deze ingewikkelde wedstrijden zijn er nogal gevaarlijke. Bijvoorbeeld eenen hoogen hinderpaal overklimmen met het rijwiel op de schouders. De mededingers verhaasten zich om het eerst aan den hinderpaal te zijn. Maar zij dienen hunne snelheid af te meten, want, komen zij te hevig aangereden, dan zouden zij zich erg kunnen kwetsen. Nauwelijks stilgehouden, springen zij ten gronde, grijpen hun rijwiel, beklimmen de sporten eener leer, dalen terug neer en rijden weg. Het is een kracht en behendigheidsoefening. De koelbloedigheid speelt er ten minste zulke groote rol in als de spieren.

In Engeland heeft men een wedstrijd uitgedacht, gewonnen door den velorijder die den eerste op een stoel gaat zitten. Men peddeert dapper naar eene plaats waar een aantal stoelen in elkander verward staan. Men moet van het rijwiel stappen alvorens het eerste wiel over eene zekere lijn gaat, en van daar, gauw een stoel losmaken waar het, na die inspanning, aangenaam moet zijn te rusten.

En de wedstrijden te voet hebben ook aanleiding gegeven tot de meest grappige en buitensporige sportgrillen. Men hangt aan een balk tonnen zonder duigen en de looper is verplicht er doorheen te kruipen, zooals een trein in een tunnel.

Miss Florence doet nog beter. Zij loopt op een bol. Zij ging de wedding aan om op zes dagen den afstand van Londen tot Brighton af te leggen, zonder een grooten bol van zestig centimeters middellijn te verlaten. En zij won de wedding. Zij doorliep de baan zelfs op nog korteren tijd dan haar was toegestaan. Toen zij, midden in den nacht, te Brighton aankwam, de bol nog altijd onder hare voeten rollend, stroomde eene dichte menigte haar te gemoet. Deze boldanseres bracht hem niet hoog ter op hof.

Wat nu de ruiters betreft, men heeft hen ook een rijwielstrijd voorbehouden. Zij galoppeeren naar emmers, op eene lijn gesteld. Op den bodem van iederen emmer ligt een appel. Zij moeten, zonder den teugel van hun rijdier los te laten, met de handen den appel grijpen, en terug tot hun vertrekpunt weerkeeren. Het moeilijke is niet den appel te bereiken, maar wel het paard te overreden roerloos te blijven. Het verstaat niets van die sport. Het weet dat er aan den teugel getrokken wordt, en bokt tegen en steigert, leunt het, willende drinken, de opening van den emmer aan zijn meester betwist.

Aan die hartstochtelijke sportliefhebbers moeten diegenen toegevoegd worden, die, ofschoon [illegible], het toch niet kunnen helpen zulks te zijn en wier behendigheid en kracht het bewijs zijn van een bewonderenswaardigen wil. Een Amerikaansche renner, M. Brown, heeft maar een been, maar doorloopt daarom toch niet minder dan 100 kilometers per dag. In Engeland wordt een tandem bereden door een éénbeenige en een éénarmige. De renner Spread doorliep den zelfden weg als Miss Florence, in 6 ure 25, wat eene snelheid vertegenwoordigd van 20 kilometers in het uur, en hij heeft ook maar één been. Een man zonder beenen, J. Mackintosh, doorreisde gansch Schotland en Groot Britanje met een driewieler, die hij bij middel zijner handen voorthewoog.

Zijn wij dus erkentelijk jegens de sportoefeningen omdat zij menigmaal gebrekkigen hunne gebrekkelijkheden doen vergeten.

Zijn wij hen vooral erkentelijk om dat zij gezonde, oprechte en eenvoudige vroolijkheid aan het leven verschaffen. Zij taken niet alleenlijk het lichaam, dewijl zij ook het verstand meer schranderheid bijzetten en dat, door de jeugd aan kleine gevaren te gewennen, zij in hare koelbloedigheid staalt, op dat zij in latere jaren, ernstigere tegenslagen kunne torschen.

BUITENLAND.

Frankrijk. — MOORD OP EENE BELGISCHE VROUW. — Eene jufvrouw Marie-Rosalie Hiare, 67 jaar oud, geboortig van Gent, is in hare woning, in het Faubourg Saint-Honoré, te Parijs, met afgesneden keel gevonden.

Diefstal schijnt de drijfveer van de misdaad te zijn geweest.

Men kent niemand van hare familie.

Het was de concierge van het huis, die de misdaad ontdekte. Vreezende dat de oude vrouw ziek was deed zij iemand op hare deur kloppen en geen antwoord krijgende, zond zij om de policie.

Toen deze de deur open had gebroken vond zij de meubelen doorzocht en al wat waarde had was gestolen.

De misdadigers schijnen de gewoonten van hun slachtoffer gekend te hebben.

— TRAMBOTSING DOOR EEN BALLON GESTOPT. — Dinsdag daalde een ballon, met twee personen, in een voorgeborchte van Grenoble, nabij het middenwerkhuis van electriciteit der trams. Verscheidene palen werden omgeworpen en de tramdienst moest gedurende twee uren worden opgeschorst.

De luchtreizigers zijn hunne vrij onzachte nederdaling toch veilig ontkomen.

— DRAMA IN DE TUILERIES. — Zekere Augustine Kerhve, 30 jaar, « mecanicienne », loste gisteren, tijdens het concert in de tuinen der Tuileries, te Parijs, 3 revolverschoten op haren gewezen minnaar, den 60 jarigen wachter, Pieter Leonard, waarmede zij twee jaar leefde en die haar pas verlaten had.

De man kreeg een kogel in het hoofd en een in de borst. De ongelukkige zal zijne wonden niet overleven.

De moordenaarster werd aangehouden en opgesloten.

— EEN GELEERDE HOND. — Eene rentenierster van Parijs, mev. wed. Daniel, zag op de Avenue d'Iéna eenen man, die een hondje te koop bood. Het is een geleerd beestje, zegde de man ; het danst in de koord, zet zich in het hoekje en kan bijzonder goed pakjes dragen. Het hondje willende beproeven, gaf mev. Daniel het haar terchtte, dat eene som van 800 frank bevatte, in den muil. Als een pijl uit een boog snelde de hond nu heen en de verkooper daar achter. De hond ontkwam, maar de man werd aangehouden en zoo zal mev. Daniel haar geld wel licht terug krijgen.

— HEVIGE BRAND TE PARIJS. — *Verschillige gekwetsten.* — Dinsdag morgend ontstond een ongemeen hevige brand in de rue Notre-Dame de Nazareth, in de kamers van Mad. Duly, pluimenverkoopster.

Hoe het ongeluk plaats had, is nog niet gekend. Men weet dat de pluimenmaaksters die werkzaam zijn in de pluimenbergen, zich bedienen van gesmolten lijm welke in kleine metalen fleschjes wordt gegoten, geplaatst boven essencelampen.

Eensklaps sloegen overgroote vlammen op welke in enkele stonden geheel de werkplaats innamen.

De koopwaren welke in de kamer lagen, boden eene gemakkelijke prooi aan de vlammen die weldra de hooger gelegen verdiepingen bedreigden.

Een vreeselijke paniek ontstond, terwijl mad. Duly en eenige harer werksters trachtten de vlammen uit te dooven.

De pompiers gelukten er in de vlammen te beperken na een uur werken.

De toegesnelde menigte moest weerhouden worden door belangrijke policieafdeelingen, en nochtans heeft men talrijke persoonlijke ongelukken te betreuren.

Duitschland. — HOE MEN DE NONVLINDERS VERNIETIGT. — Te Zittau, in Saksen, gebruikt men eene electrische lichtbron, bij de verdelging van den nonvlinder. Op het dak van het electriciteitfabriek waren op een avond twee zuigtoestellen met zoeklichten geplaatst. De vlinders kwamen met duizenden op het licht af en werden door de zuigtoestellen opgeslokt. Verder waren op verschillige plaatsen in de stad de glazen bollen van de electrische booglampen afgenomen : de vlinders vlogen dientengevolge in de vlam van de koolspitsen. Andere zwermen kwamen om in de vlam der gaslantaarns. In het geheel hebben op deze wijze, volgens de « Zittauer Morgenzeitung » 20 kilos (naar schatting 250.000) nonvlinders den dood gevonden.

Het plan is om nog een verdelgingstoestel op den toren van het raadshuis te plaatsen.

— VERGIFTIGD. — Te Thürnthenning, in Neder-Beieren, was eene vrouw van 78 jaar oud, uitgegaan, om boschbeziën te zoeken. Uit haar mandje gaf zij aan kinderen wat weg. Vier van de kinderen zijn gestorven. De oude sukkelaarster had, behalve boschbeziën, ook beziën van de nachtschaduwe geplukt.

— ONTPLOFFING. — In de koolmijn van Dudiveiler zijn 13 werklieden gedood, 8 gruwelijk en 5 anderen minder erg gekwetst door eene grauwvuurontploffing, welke plaats had op de 3e verdieping op het oogenblik dat er verandering van werklieden plaats had, voor den nachtdienst.

Onmiddelijk na de verschrikkelijke outploffing werd eene reddingsploeg in 't werk gezet. Deze werkte tot 8 ure 's morgens om de slachtoffers boven te halen.

Gansch de mijnwerkersbevolking was in opschudding gekomen, en hartverscheurende tooneelen hadden plaats, toen de vrouwen en kinderen de opgehaalde dooden en gekwetsten kwamen herkennen.

De ramp is ontstaan naast dengene die sedert verscheidene jaren brandt, zonder dat er middel is het vuur uit te dooven.

Engeland. — GROOTE DIEFSTAL. — Uit het buitenhuis van lord Wimbome, in Putney, hebben inbrekers verleden week, naar pas deze week bekend is geworden, kostbare schilderijen, porcelein, enz. gestolen. Er waren maar twee dienstboden in het huis, die op de bovenste verdieping sliepen. De inbrekers hebben zoodoende kalm hunnen slag kunnen slaan. Aan geld vonden zij maar eenige shillings.

Tusschen de gestolen schilderijen zijn de voornaamste en meest waardevolle :

De Maagd der Onschuld, door Reynolds ;

Willem, prins van Oranje, door Antoon Van Dyck ; De lachende Ruiter, door Frans Hals.

De schilderijen werden met de kennis van een expert uit hunne kaders gesneden.

Zij moeten niet meer hebben kunnen meenemen, want er was eene volledige galerij van meesterwerken.

Turkije. — HET H. LANDJOORT MEE. — Uit Jerusalem wordt gemeld dat aldaar groote feestelijkheden hebben plaats gehad bij gelegenheid van de herstelling van de grondwet en der invoering van het grondwettelijk regiem in Turkije.

Al de huizen waren er zondag bevlagd en des avonds waren de gevels schitterend verlicht.

Duizenden inwoners van Jerusalem vergaderden op den grooten binnenkoer der kazerne, alwaar de gouverneur Ekrem bey, zeer gekend schrijver en hoofdman der vooruitstrevende partij, aan de opgetogen menigte bekend maakte dat het Turksche volk zijne grondwet had herkregen.

De menigte, bestaande uit Muzulmannen, Christenen, Joden en Armeniërs, juichte geestdriftig die mededeeling toe en bracht eene luidruchtige hulde aan den gouverneur.

Verscheidene redevoeringen werden uitgesproken, waaronder eene door den priesterrabbijn Cheiks, die ook tegen het oud stelsel opkwam.

Al de aanwezigen verbroederden en hielden eenen langen stoet, waarin honderden banieren en vlaggen werden gedragen.

— De groot-vizier van Turkije had maandag een onderhoud met den berichtgever van de « Kolnische Zeitung » en zegde hem o. a. dat hij hem machtigde te schrijven, dat hij (de groot-vizier) een zeer groot belang hecht aan de vriendschap van Duitschland, met het oog op de inwendige ontwikkeling van Turkije.

De vriendschap van Duitschland, voegde Kiamil pacha er achter bij, is onmachtig geweest Turkije te beschermen tegen de tempeesten, welke in het buitenland losbarsten tegen Turkije ; maar de grondwet zal merkelijk den inwendige toestand van Turkije verbeteren, bij zooverre dat andere mogendheden zich bij Duitschland zullen aansluiten en op die wijze veel nuttiger zullen zijn aan Turkije dan Duitschland hen alleen kan wezen.

BINNENLAND.

ANTIQUITEITEN, EXPERTIESEN, aankoop. Koopt insgelijks oude pianos clavecijns van de laatste eeuw.
César ZONDERVAN, de Lignestraat, 60, Brussel

LUIK. — DE PETROLEUM. — Maandag namiddag, rond half drie, ontstak vrouw weduwe Dupont, der Sur-les-Foulonsstraat, haar petroolvuur. Eene ontploffing greep plaats, en de kleederen der ongelukkige die 70 jaar oud is, schoten in brand. De geburen kwamen toegesneld, en trachtten de vlammen uit te dooven. Een hunner, M. Jacob Lamotte, bekwam zelfs vrij erge brandwonden. Vrouw Dupont werd, na ter plaatse eenige zorgen ontvangen te hebben, naar het gasthuis van « Beieren » overgebracht. Haar toestand is hopeloos.

— **Instituut van Physieke Behandelingen**, *18 Omwentelingsstraat Brussel.* — Eenig volledig gesticht voor behandeling der ziekten door Lucht, Electriciteit, Lichten, Baden in allen aard, doelmatiger en sneller werkend dan de beste behandelingen in den vreemde.

Bijzondere behandeling der *doofheid*, eenen onmiddellijken uitslag gevend.

Zich te wenden tot den Geneesheer-Bestierder.

— DE GROOTE RUITERIJ-OEFENINGEN zullen dit jaar plaats hebben van 3 tot 11 september, tusschen Luik en Namen.

De 8 september zal eene schipbrug gelegd worden over de Maas, tusschen Sclayn en Andenne. De troepen zullen over de brug trekken, na de eerste ontmoeting van het invallend leger met het garnizoen van Namen.

— Indien gij eksteroogen of wratten hebt, zend 1 fr. naar de apotheek L. Pirard te Verviers, en gij zult een onfeilbaar geneesmiddel krijgen.

— DE ROODE HAAN IN VLAANDEREN. — Het is voornamelijk de omtrek van Oudenaarde, die sedert eenige maanden door brandrampen of brandstichtingen wordt geteisterd. Het *Volk* deelt vandaag het volgende lijstje mee :

Te Maerke-Kerkhem heeft eene kwaadwillige hand het vuur gestoken aan de woning van Hendrik Vuye. Al de gebouwen werden vernield met al wat zij bevatten.

Te Munckzalm heeft een misdadige kerel het vuur gestoken aan de hooimijt van M. Van de Velde.

Te Maria-Hoorebeke is de boerderij van Pius De Seve afgebrand. De oogst, de meubelen en 't landbouwgerief werden verbrand.

Te Maeter is de herberg « De Hoop » door brand in asch gelegd. De ingeoogste vruchten zijn insgelijks de prooi der vlammen geworden.

Te Michelbeke zijn, door de schuld van kinders, twee hooioppers afgebrand.

Te Nederbrakel hebben kinderen, die met stekjes speelden, op Valkenberg, Vital Roland zijne korenstukken in brand gestoken.

—o— Reeds zeer lang is het gekend en bewezen dat de **Biscuits Parein** de fijnste en de keurigste zijn. Tot overtuiging, proef de specialiteiten, zooals : Petit Beurre ; Bruxelles Kermesse ; Rachel ; Langue de chat ; Van Dyck ; enz. enz.

BRUSSEL. — VREEMDELINGEN. — De Brusselaars klaagden dat het vreemdelingenverkeer zoo gering was in de maanden Juni en Juli.

Thans echter, sedert het begin der Oogstmaand is de hoofdstad vol Amerikanen, Engelschen, Duitschers, Hollanders, Franschen, Italianen. De kamers der hotels zijn volop bezet en gansche groepen wandelen langs de lanen en rond de merkwaardige gebouwen.

— DE BAZILIEK VAN KOEKELBERG. — De wettelijke goedkeuring van de werken der baziliek van het H. Hart was het laatste waarnaar men wachtte om aan dat merkwaardig gebouw te beginnen.

Eindelijk heeft de bestendige deputatie van Brabant die goedkeuring verleend, welke door de regeering bevestigd is geworden. Voor 1 november 1908 zullen de aardewerken en de grondvesten welke 527,000 fr. kosten, afgewerkt zijn.

—o— LIEFHEBBERS van fijne wijnen, koop, de *uitmuntende* wijnen van *1904 en 1906* en wendt u in vertrouwen tot het **Huis Ch. Vandermeulen**, 32, *Robianostraat, Brussel*. Zie verder aankondiging.

AARTRIJKE. — VERGIFTIGDE BESSEN. — Twee meisjes van Aartrijke (W.-Vl.) zijn vergiftigd geworden door het eten van belladonabessen, die nogal goed aan kersen gelijken. Het eene meisje, 9 jaar, is reeds bezweken. Het andere, 11 jaar, verkeert nog in stervensgevaar.

KLAVER VAN VIER

Een roman uit den tijd van het Schrikbewind.

10e vervolg.

Ah, Monseigneur, gaf Chauvelin onvervaard ten antwoord : Het gerucht loopt in Frankrijk, dat juist Uwe Koninklijke Hoogheid de beste opheldering zou kunnen geven omtrent dat raadselachtige klaverblad.

Hij keek daarbij opzettelijk Marguérite aan. Maar zij verried geen ontroering en sloeg hare oogen voor de zijne niet neer.

— Neen, man, antwoordde de Prins — mijne lippen zijn verzegeld ; en de leden van den bond bewaren striktelijk het geheim van hunnen aanvoerder. Dus hebben zijne schoone aanbidsters zich te vergenoegen met het aanbidden van eene schim. Elke blanke wang, bij ons in Engeland, gloeit van geestdrift bij het gewagen van den Klaver van Vier. Maar niemand kent hem, dan zijne getrouwe luitenants. Wij weten niet of hij lang of kort, donker of blond, schoon of leelijk is. Maar wij weten dat hij de dapperste man ter wereld is, en wij zijn allen een weinig trotsch, Mijnheer, wanneer wij denken dat hij een Engelschman is.

— Ja, ja, M. Chauvelin, liet Marguérite er op volgen, met een tartenden blik naar het kalme, ondoorgrondelijke gezicht van den Franschman : Zijne Koninklijke Hoogheid mag wel zeggen dat wij hem beschouwen als een held der oudheid. Wij aanbidden hem... wij dragen zijn symbool... wij beven voor hem wanneer hij in gevaar is, en wij jubelen met hem in het uur van zijnen triomf.

Chauvelin bepaalde zich slechts tot eene buiging. Hij had het tartende in deze beide toespraken maar al te goed gevoeld. Den genotzuchtigen, ijdelen Prins verachtte hij ; en de schoone vrouw, met hare diamanten en robijnen, hield hij in de holte van zijne hand. Hij kon zwijgen en de gebeurtenissen afwachten.

Een lange, blatende lach verbrak het plotselinge stilzwijgen, dat er op de kleine groep gevallen was.

— Hahaha ! En wij arme echtgenooten dan ! kwam de lijmerige, geaffecteerde stem van den magnifieken Sir Percy. Wij moeten het maar aanzien en er bij staan, terwijl onze vrouwen eene schim aanbidden !

Iedereen lachte — de Prins luider dan iemand anders. De spanning was opgeheven en in het volgende oogenblik verstrooide men zich babbelend en gekscherend in de aangrenzende salons. Maar Marguérite leed vreeselijk. Hoewel zij lachte en keuvelde, hoewel zij meer omringd en bewonderd en gevierd werd dan eenige andere vrouw, voelde zij zich als eene ter dood veroordeelde, doorlevende haar laatsten dag op aarde. Hare zenuwen verkeerden in eene pijnlijke spanning, die nog honderdvoudig verergerd was in het korte uur, dat zij in het gezelschap van haren man had doorgebracht tusschen de opera en het bal.

De kleine straal van hoop, dat zij in dezen zelfgenoegzamen, goedmoedigen persoon een vriend en raadsman vinden mocht, was even snel verdwenen als gekomen, zoodra zij met hem alleen was ; en hetzelfde gevoel van goedige minachting dat men heeft voor een huisdier of een trouwen maar dommen knecht, deed haar zich afwenden van den man, die haar steun had behooren te zijn in deze hartverscheurende crisis — deze vreeselijke wankeling tusschen hare liefde voor den in doodsgevaar zwevenden broeder, en haren afschuw van den laaghartigen dienst, welke Chauvelin van haar vorderde, in ruil voor Armand's veiligheid.

Daar stond hij nu, de steun en raadgever, omringd door een troepje hersenlooze, hoogmoedige jonge fatten, die al grinnikend de flauwe grappen en calembours aanhoorden, van welke hij altijd een onuitputtelijken voorraad ter beschikking had. Was dat een man ? Of was het een clown, dien men slechts duldde en vleidde om zijn geld ?... Wee haar, dat zij haar lot onherroepelijk aan deze kolossale nulliteit verbonden had ! Alleen staande op de wereld, zou zij zich misschien nog wel door alles hebben kunnen heenslaan. Maar aan dezen os geklusterd, voelde zij zich hulpeloos, reddeloos, radeloos.

En toch, terwijl Sir Percy straks zijne goudstukken liet rollen over de speeltafel, en als naar gewoonte, zijne vrouw vrijelijk liet dansen en flirten en zich vervelen, naar zij verkoos, toch moest Marguérite Blakeney, met den dood in haar hart, tegenover de schaar van heeren die haar omfladderde, *bonne mine à mauvais jeu* maken. Toch moest zij praten en lachen en pikant en geestig blijven, zooals men het nu eenmaal van haar verwachtte. Ach, nog nooit, in hare beste dagen als actrice, was eene rol haar zóó zwaar gevallen.

Neen, dit werd ondraaglijk ! Zij wilde er nu niet meer over denken. Haar vroeger leven als kunstenares had haar min of meer fatalistisch gestemd. Zij voelde ook nu weer dat de gebeurtenissen haar te machtig waren, — dat alles moest loopen zooals het geschreven stond. Van Chauvelin had zij geen barmhartigheid te verwachten. Hij had op Armand's hoofd een prijs gezet, en dien zou hij van haar vorderen.

Later in den avond kreeg zij Sir Andrew Foulkes en Lord Anthony Dewhurst in het oog, die blijkbaar zooeven waren gekomen. Zij merkte op dat Sir Andrew de kleine Susanne de Tournay opzocht, en dat dit paartje al spoedig in een der vensternissen verdiept zat in een gesprek, dat van weerskanten ernstig en ook aangenaam scheen te zijn.

De beide jonge mannen zagen wel een weinig bleek, maar zij waren overigens onberispelijk gekleed, en niets in hunne houding deed vermoeden dat zij in angst verkeerden over de ramp, die hunnen chef en hun boven het hoofd hing. Dat de bond van den Klaver van Vier niet voornemens was hare zaak te laten varen, dit wist Marguérite van de kleine Susanne zelf, die openlijk hare verwachting had uitgesproken dat de Gravin de Tournay binnen enkele dagen door den bond uit Frankrijk zou worden gered. En nu, terwijl Marguérite zoo rondzag onder de schitterende menigte in de feestzalen, begon zij zelf op hare beurt zich af te vragen wie van al die mannen om haar heen toch wel de geheimzinnige Klaver van Vier mocht zijn, die de draden van zoovele vermetele komplotten en het lot van zoovele kostbare levens in zijne handen hield. Eene brandende nieuwsgierigheid bekroop haar, om hem te kennen. Hoewel zij reeds maanden lang van hem gehoord had en zich steeds met zijne anonymiteit tevreden had gesteld, verlangde zij thans — geheel afgescheiden van Armand en van Chauvelin, enkel uit persoonlijke bewondering — te weten wie hij dan toch eigenlijk was.

Want natuurlijk was hij hier op het bal aanwezig, daar immers ook Sir Andrew en Lord Anthony hier waren, blijkbaar om hunnen overste te ontmoeten — misschien om een nieuw orderwoord van hem te ontvangen.

Marguérite dus bestudeerde elk gezicht, elke physionomie, van welke zich slechts eenigermate liet vermoeden dat daarachter de zeldzame moed en schranderheid scholen, die een man noodig heeft om tot een vermetel werk eenen aantal andere mannen te bezielen en te leiden.

Wie kon het wezen ? Sir Andrew Foulkes ? Zeker niet ! Hij, met zijne zachte blauwe oogen, zoo hunkerend uitkijkend naar de kleine Susanne, die juist door hare moeder van een aangenaam gesprek was weggehaald. Marguérite zag hem na, stond op, en zag hem naar eene deur slenteren, die toegang gaf tot een klein boudoir. Hier bleef de jonge man staan en leunde tegen den wand, altijd nog in de zaal turend.

Waarom zij het deed, zou Marguérite zelf niet hebben kunnen verklaren ; maar het was alsof een fatum haar aandreef om Foulkes te naderen en het oog op hem te houden.

Eensklaps bleef zij staan ; haar hart scheen te staken, en hare oogen, groot op de deur gevestigd, wendden zich plots weer af. Sir Andrew Foulkes leunde nog in dezelfde houding tegen den deurpost ; maar Marguérite had duidelijk gezien hoe Lord Hastings — een jeugdige lion, een vriend van haren man en van den Prins — in 't voorbijgaan iets in Andrew's hand stopte.

Even nog bezon zich Marguérite, en toen, met meesterlijk gespeelde onverschilligheid, hervatte zij hare wandeling, en nu in de richting naar de deur, door welke Sir Andrew thans verdwenen was.

En — zonderling ! op datzelfde oogenblik had Lady Blakeney eensklaps opgehouden te bestaan. Slechts Marguérite St-Just bestond nog — die alles vergeten had — haren rang, hare waardigheid, haar eigen enthousiasme, alles, behalve dat haar broeder Armand in doodsgevaar zweefde, en dat daar, in dat kleine boudoir in de handen van Sir Andrew Foulkes, misschien de talisman berustte, die haar broeder's leven redden kon.

Zij naderde. Het kleine boudoir was ledig. Alleen Sir Andrew, met den rug naar de deur, stond bij eene tafel, op welke een zilveren kandelaber brandde. Hij hield een papiertje in de hand en was bezig het daarop geschrevene te lezen.

Onbemerkt over het dikke tapijt, den adem inhoudende, sloop Marguérite tot dicht achter hem. En toen hij omzag en haar zag, stiet ze een kreunen uit, drukte de hand tegen haar voorhoofd, en murmelde mat :

— Het is daar binnen zoo heet... Ik voel mij zoo flauw... Ah !...

Zij wankelde alsof zij vallen zou, en Sir Andrew, het briefje in zijne hand verfrommelende, had juist nog tijd om toe te schieten en haar te steunen.

— Zijt ge onwel, Lady Blakeney ? vroeg hij bezorgd. Laat mij...

— Neen, neen, het is niets — viel zij in. Een stoel — gauw !

Zij zonk neer op een stoel bij de tafel en, haar hoofd achterover leunende, sloot zij de oogen.

— Zoo ! prevelde zij. De duizeligheid verdwijnt al... Laat mij maar zitten, Sir Andrew. Ik voel mij al veel beter.

Er zijn oogenblikken, dat er in den mensch een zesde zin schijnt te werken. Marguérite zat daar met hare oogen gesloten. Sir Andrew stond achter haar, en rechts van haar was de tafel met den vijfarmigen kandelaber er op. Voor hare geestelijke visie was niets dan Armand... Armand, en op den achtergrond het gistende Parijsche gepeupel, en de figuur van Foucquier-Tinville, en het spraak der guillotine met haar bebloed valmes, een nieuw slachtoffer verbeidende... Armand !...

Een halve minuut heerschte er in het kleine boudoir eene volkomene stilte. Van uit de balzaal kwamen de zoete tonen eener gavotte, vermengd met het gegons en geschuifel der dansenden. Sir Andrew sprak geen woord.

En nu ontwaakte in Marguérite die *zesde* zin. Zij kon niet zien, want hare oogen waren gesloten ; zij kon niet hooren, want het gedruisch uit de balzaal verdrong het zachte geritsel van het bewuste stuksken papier. En toch wist zij, alsof zij het zag en hoorde, dat Sir Andrew thans dit stuksken papier hield bij de vlam van eene der kaarsen.

En juist toen het begon vuur te vatten, opende zij hare oogen, stak hare hand uit en met een snellen greep rukte zij het brandende papierken uit de handen van den jongeling. Daarop blies zij de vlam uit en hield zich het papier onder den neus.

X.

— Wel, hoe oplettend van u, Sir Andrew ! zegde Marguérite luchtig. Dat hebt ge zeker nog van uwe grootmoeder geleerd, dat de reuk van brandend papier een goede remedie is tegen duizeligheid.

Zij zuchtte van voldoening, terwijl zij het papier stevig tusschen hare vingers hield — dien talisman, die misschien haar broeder Armand's leven kon redden. Sir Andrew staarde haar aan, te verrast om te begrijpen wat er eigenlijk gebeurd was. Hij was zoozeer overrompeld geworden, dat hij in het eerste oogenblik letterlijk niet tot tien scheen te kunnen tellen.

Marguérite barstte los in vroolijk geschater.

— Waarom staart ge mij zoo aan ? riep zij dartel. Ik voel mij inderdaad alweer veel beter. Uw remedie is voortreffelijk. En wat is dat koel hier in deze kamer ! De muziek van de gavotte klinkt op een afstand nog eens zoo lief !

Zoo babbelde zij voort, terwijl Sir Andrew in zielsangst zich het hoofd martelde over het beste middel om dat stukje papier zoo spoedig mogelijk uit de handen van die vrouw te krijgen. Vage gedachten bestormden zijn brein. Hij herinnerde zich plotseling hare nationaliteit, en, erger nog, dat afschuwelijke gerucht betreffende den markies van St. Cyr, waaraan overigens in Engeland, om Sir Percy's wille, niemand geloof had gehecht.

('t Vervolgt.)